

Inv. nr. 2/2020

MINIATURE OPKLÆBET PÅ KARTON. "SULTAN ALI ADIL SHAH 2. MED HOFFOLK"&NBSP;

INDIEN, DECCAN, BIJAPUR; CA. 1660

BLADET: 18,6 X 16,8 CM

Ali Adil Shah 2. regerede over Bijapur-sultanatet i Deccan fra 1656 til 1672 som den næstsidste regent fra Adil Shah-dynastiet. Denne herskerfamilie havde regeret over Bijapur siden begyndelsen af det 16. århundrede, men i løbet af Alis regeringsperiode kom sultanatet under et stigende pres fra både lokale hindu-krigere, marathaerne, såvel som fra mogulkejseren Aurangzeb, der erobrede Bijapur i 1686.

Den alvorlige situation, som sultanatet befandt sig i, er dog ikke til at spore i dette maleri, hvor sultanen ses henslængt mellem bløde puder, mens han ryger vandpibe og betragter en lille blomst, som han holder i venstre hånd. Hans halvt tillukkede øjne, hævede bryn og diskrete smil er ligeledes med til at give scenen et drømmende og ubekymret skær.

Netop denne afslappede stemning er typisk for Bijapur-malerierne fra

det 16. og 17. århundrede, hvor adil shaherne ofte optræder i uformelle selskabs- eller jagtscener, som hylder det gode livs fornøjelser og naturens frodighed (12/2016). Denne stil står i tydelig kontrast til det mere alvorlige udtryk, som præger mange mogulmalerier fra samme periode (f.eks. 20/1979).

Sultanen opvartes af to skægløse ynglinge, og foran ham ses en ældre og en yngre mand, hvoraf sidstnævnte holder et dokument med arabisk/persisk skrift. Den yngre mand har desuden et rødt kastemærke (*tilak*) i panden, hvilket viser, at han er hindu. Det er blevet foreslået, at han kunne forestille maratha-lederen Shivaji (d. 1680).¹

Maleriet tilskrives Abd al-Hamid Naqqash, også kaldet ”Bombay-maleren”, som regnes for det sene Bijapur-maleris største mester. Denne kunstner er bl.a. berømt for sin uovertrufne evne til at gengive luksuriøse tekstiler, så man både fornemmer deres pragt og lethed. Dette kommer eksempelvis til udtryk i sultanens rød- og guldstribede kåbe, som falder i naturtro bølger over sengens rigt udsmykkede betræk.

¹ Mark Zebrowski: *Deccani Painting*, London 1983, s. 139; Navina Najat Haidar og Marika Sardar: *Sultans of Deccan India, 1500-1700: opulence and fantasy*, Metropolitan Museum of Art, New York, New Haven 2015, s. 148-151.

Publiceret i:

Barrett, D.: "Some unpublished Deccan miniatures" i *Lalit Kala*, 7, 1960, frontispiece s. 8;

Mark Zebrowski: *Deccani painting*, London 1983, fig. 107, s. 139-140;

Navina Najat Haidar og Marika Sardar: *Sultans of Deccan India, 1500-1700: opulence and fantasy*, Metropolitan Museum of Art, New York, New Haven 2015, kat.nr. 67;

J. P. Losty: *Of royal patronage: Indian paintings from the 16th to 19th centuries*, Carlton Rochell Asian Art, New York 2020, kat.nr. 17, s. 48-49 og 4;